

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Олександр РОТОВ**, 1975 року народження, громадянин України, освіта вища: у 2008 році закінчив Києво-Могилянську Бізнес-Школу, здобувши кваліфікацію магістра бізнес-адміністрування (МБА); аспірант денної форми навчання Київського національного університету будівництва і архітектури, м. Київ, виконав акредитовану освітньо-наукову програму 073 «Менеджмент».

Разова спеціалізована вчена рада PhD 95.073, утворена наказом Київського національного університету будівництва і архітектури Міністерства освіти і науки України, м. Київ від «13» липня 2026 року № 150/52-14/90/26 на підставі рішення Вченої ради Київського національного університету будівництва і архітектури № 45 від «13» липня 2026 року, у складі:

Голови разової – Христини ЧУПРИНИ, доктора економічних наук, спеціалізованої професора, професора кафедри менеджменту в будівництві вченої ради Київського національного університету будівництва і архітектури

Рецензентів – Ірини ІВАХНЕНКО, доктора економічних наук, професора, професора кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури;
– Мирослави ЗІНЧЕНКО, кандидата економічних наук, професора, професора кафедри економічної теорії, обліку і оподаткування Київського національного університету будівництва і архітектури

Офіційних опонентів – Наталії ПАВЛЕНЧИК, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри економіки та менеджменту Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського;
– Надії РЕЗНІК, доктора економічних наук, професора, професора кафедри економіки Університету Григорія Сковороди в Переяславі

на засіданні «02» вересня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» Олександрові РОТОВУ на підставі публічного захисту дисертації «Економіко-управлінський інструментарій інноваційного розвитку підприємств будівельного девелопменту в інтегрованому проєктному середовищі» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Дисертацію виконано в Київському національному університеті будівництва і архітектури Міністерства освіти і науки України, м. Київ.

Наукові керівники: Інна СЕРВАТИНСЬКА, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії, обліку та оподаткування Київського національного університету будівництва і архітектури, та Юрій ДУДНИК, кандидат педагогічних наук, доцент, перший проректор Київського національного університету будівництва і архітектури.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація є завершеною, самостійно виконаною кваліфікаційною науковою працею, спрямованою на вирішення актуального наукового завдання щодо розвитку теоретико-методичних засад та вдосконалення економіко-управлінського інструментарію інноваційного розвитку підприємств будівельного девелопменту в інтегрованому проєктному середовищі. Одержані результати орієнтовані на підвищення обґрунтованості стратегічних управлінських рішень в умовах цифрової трансформації, мультипроєктної діяльності, ресурсних обмежень, ризиків та необхідності координації інтересів стейкхолдерів.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розвитку теоретико-методичних засад та формуванні цілісного економіко-управлінського інструментарію стратегічного управління інноваційним розвитком підприємств будівельного девелопменту. Вперше обґрунтовано інтегровану модель формування інноваційної стратегії, що поєднує сценарний аналіз, принципи Integrated Project Delivery (IPD) та інструменти багатокритеріального оцінювання АНР–TOPSIS і забезпечує стратегічний вибір з урахуванням цифрової зрілості підприємства, рівня інтеграції учасників проєкту, інноваційного потенціалу, ресурсних можливостей і ризиковості стратегічних альтернатив.

Удосконалено методичний інструментарій оцінювання альтернативних інноваційних стратегій шляхом інтеграції економічних, організаційних, технологічних і ризик-орієнтованих критеріїв; підхід до визначення вагомості критеріїв із адаптивною зміною вагових коефіцієнтів залежно від сценарію; систему оцінювання результативності управління інноваційним розвитком через показники інтегрованості, цифрової взаємодії, інноваційної активності та стратегічної адаптивності; організаційно-економічний механізм розроблення й реалізації інноваційних стратегій із цифровою координацією, колективним прийняттям рішень та принципами інтегрованого управління проєктами.

Подальшого розвитку набули теоретичні засади інноваційного розвитку як процесу стратегічної трансформації через цифровізацію бізнес-процесів, мережеву взаємодію та створення спільної цінності; трактування інноваційної стратегії підприємства будівельного девелопменту; положення щодо формування інтегрованого проєктного середовища з раннім залученням учасників і розподіленою відповідальністю; концептуальні засади стратегічного управління на основі платформної економіки, підприємницьких екосистем та цифрової координації.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання запропонованого індикаторно-індексного підходу, матриці інноваційного потенціалу, системи стратегічних альтернатив та моделі АНР–TOPSIS для обґрунтування рішень щодо цифрової трансформації, підвищення інтеграції учасників проєкту та вибору пріоритетних напрямів інноваційного розвитку. Результати використано у діяльності ТОВ ТМО «Ліко-Холдінг» (акт від 29.06.2026), Конфедерації будівельників України (довідка № 124/06 від 29.06.2026), ВГО «Жива планета» (довідка № 141 від 29.06.2026) та ТОВ «РОЯЛ ХАУС ГРУП» (акт від 29.06.2026).

Дисертація написана державною мовою та відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами). Оформлення дисертації відповідає Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами).

Здобувач має 13 наукових праць за темою дисертації, з них 6 статей у наукових фахових виданнях України категорії «Б» та 7 матеріалів міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій. З урахуванням особистого внеску здобувача заліковий обсяг фахових публікацій становить 4,5 публікації.

Статті у наукових періодичних виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Ротов О. О. (2026). Інноваційна трансформація бізнес-моделей підприємств будівельного девелопменту: економічний аспект. Формування ринкових відносин в Україні, 1(296), 38–43. DOI: 10.66416/2522-1620.1.2026.38-43.

2. Ротов О. О. (2026). Економічна діагностика інноваційного розвитку підприємств будівельного девелопменту в умовах інтегрованого проєктного середовища. Формування ринкових відносин в Україні, 2(297), 71–77. DOI: 10.66416/2522-1620.2.2026.71-77.

3. Ротов О., Костенко Д. (2026). Фінансово-технологічні інновації як драйвер формування інтегрованої системи управління ризиками та забезпечення стійкого розвитку підприємства. Просторовий розвиток, (16), 602–610. DOI: 10.32347/2786-7269.2026.16.602-610. Особистий внесок здобувача: розвинено методичні підходи до врахування інноваційних фінансово-технологічних чинників при формуванні та реалізації стратегій інноваційного розвитку підприємств.

4. Рижакова Г., Кішак Н., Хоменко О., Ротов О. (2022). Сучасний вектор оновлення будівельного девелопменту в контексті стратегії IntegratedProjectDelivery. Управління розвитком складних систем, (49), 113–123. DOI: 10.32347/2412-9933.2022.49.113-123. Особистий внесок здобувача: визначено напрями вдосконалення механізмів координації учасників інвестиційно-будівельних проєктів на засадах IntegratedProjectDelivery.

5. Ніколаєв Г., Приходько О., Рижакова Г., Ротов О. (2022). Зміна конфігурації та технології адміністрування підприємством-девелопером в контексті науково-прикладних засад організації будівництва. Просторовий розвиток, (2), 193–203. DOI: 10.32347/2786-7269.2022.2.193-203. Особистий внесок здобувача: обґрунтовано організаційно-управлінські засади адаптації підприємств будівельного девелопменту до інтегрованого проєктного середовища.

6. Маляренко О., Сторожук О., Ротов О. (2024). Процесно-структурні трансформації як вектор формування інноваційної платформи сучасного будівельного девелопменту. Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин, 3(53), 318–328. DOI: 10.32347/2707-501x.2024.53(3).318-328. Особистий внесок здобувача: обґрунтовано управлінські засади формування інноваційного потенціалу підприємств будівельного девелопменту в умовах інтеграції бізнес-процесів.

Матеріали конференцій, де здійснено апробацію роботи:

7. Ротов О. О. Засади забезпечення стійкого розвитку будівельних підприємств. Міжнародна Інтернет-конференція «Налаштування освітніх траєкторій в підготовці менеджерів будівництва в контексті відбудови України» (Київ–Варшава, 30 травня 2023 року). Київ: КНУБА. С. 15.

8. Ротов О. О. Оновлення моделей економічного оцінювання продуктивності діяльності підприємства-забудовника. V Міжнародна науково-практична конференція «Енергоощадні машини і технології» (22–24 травня 2024 року). С. 40.

9. Ротов О. О. Модернізація підходів до економічної оцінки результативності діяльності будівельної компанії. Круглий стіл «Управлінські, економічні, облікові, організаційно-технологічні, цифрові та комунікаційні аспекти поліпшення освітнього та наукового процесів як імперативи трансформації будівельної галузі» (Київ–Варшава, 27 червня 2024 року). С. 19.

10. Ротов О. О. Формування економічно обґрунтованих стратегій стійкого розвитку будівельних підприємств. Проблеми генезису економіки інтелектуально-інноваційного капіталу: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 4–5 листопада 2025 року). Київ: КНУБА, 2025. С. 845–849.

11. Ротов О. О. Конфігураційні моделі цифрового адміністрування у девелопменті: від фрагментованих ІТ-рішень до інтегрованих систем створення цінності. Матеріали XI міжнародної конференції «Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами» (5 грудня 2025 року). Луцьк: ЛНТУ. С. 214–216.

12. Ротов О. О. Формування системи економічної підтримки прийняття рішень у мережевих структурах девелоперської діяльності. Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VIII Міжнародної конференції (12 листопада 2025 року). Київ: Видавництво Ліра-К, 2026. С. 430–433.

13. Ротов О. О. Інноваційний розвиток підприємств будівельного девелопменту: інтегрований підхід до формування управлінського інструментарію. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Маркетингові стратегії,

підприємництво і торгівля: сучасний стан, напрямки розвитку» (Київ, 15 квітня 2026 року). С. 248–251.

Наукові публікації повною мірою відображають основні наукові результати дисертації, відповідають її темі та вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії. Особистий внесок здобувача у працях, опублікованих у співавторстві, конкретизовано.

Дисертацію перевірено КНУБА із застосуванням системи StrikePlagiarism.com: коефіцієнт подібності 1 — 3,11 %, коефіцієнт подібності 2 — 0,30 % та коефіцієнт цитування — 2,27 %.

Аналіз представленої інформації свідчить, що збіги розподілені між різними науковими, навчальними, нормативними та інформаційними матеріалами та не утворюють значних суцільних фрагментів. За результатами ознайомлення з дисертацією підстав для констатації академічного плагіату, фабрикації або фальсифікації не встановлено.

У дискусії взяли участь голова разової спеціалізованої вченої ради Христина ЧУПРИНА, рецензенти Ірина ІВАХНЕНКО та Мирослава ЗІНЧЕНКО, офіційні опоненти Наталія ПАВЛЕНЧИК та Надія РЕЗНІК і висловили такі оцінки, дискусійні положення та зауваження:

Голова разової спеціалізованої вченої ради Христина ЧУПРИНА, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури, позитивно оцінила актуальність теми, системність поєднання діагностичного, сценарного, багатокритеріального та організаційно-управлінського контурів дослідження, практичну спрямованість результатів і обґрунтованість відповідей здобувача. Зауважень, що ставлять під сумнів наукову новизну, достовірність результатів або відповідність дисертації спеціальності 073 «Менеджмент», не висловила.

Рецензент Ірина ІВАХНЕНКО, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури, надала позитивну рецензію та висловила такі дискусійні положення:

Зв'язок між трирівневою архітектурою IPD та моделлю стратегічного вибору доцільно формалізувати через механізм декомпозиції обраної інноваційної стратегії за рівнями управління, центрами відповідальності, КРІ та зворотним зв'язком між стратегічним і операційним контурами.

Параметри мотиваційної моделі IPD, зокрема співвідношення 70/30 у гібридній моделі винагороди та частки окремих учасників, потребують додаткового економічного обґрунтування й аналізу чутливості до зміни цих параметрів.

Матрицю інноваційного потенціалу доцільно доповнити «картою переходів» між квадрантами з визначенням необхідних інвестицій, часових горизонтів, організаційних передумов, контрольних значень, вартості, ризиків і управлінських тригерів зміни стану підприємства.

Агрегований критерій СЗ «рівень інтегрованого середовища» доцільно декомпонувати на організаційну, контрактно-економічну, цифрову та процесну інтеграцію або сформувати окремий індекс зрілості інтегрованого середовища.

Результат АНР–TOPSIS у вигляді рейтингу стратегій доцільно доповнити процедурою трансформації обраної стратегії у програму впровадження з етапами, бюджетами, центрами відповідальності, контрольними точками, показниками ефекту та умовами коригування.

У формалізованій моделі стратегічного вибору ресурсні обмеження слід представити як портфельні обмеження підприємства та доповнити механізмом розподілу дефіцитних фінансових, кадрових, технологічних і управлінських ресурсів між проєктами.

Рецензент Мирослава ЗІНЧЕНКО, кандидат економічних наук, професор, професор кафедри економічної теорії, обліку і оподаткування Київського національного університету будівництва і архітектури, надала позитивну рецензію та висловила такі дискусійні положення:

Для відтворюваності застосування АНР доцільно повніше описати емпіричну основу експертних оцінок: кількість експертів, критерії відбору, розподіл за професійними групами, спосіб агрегування індивідуальних суджень і перевірку міжекспертної узгодженості.

Критерії «інвестиційна потреба», «строк реалізації» та «ризик упровадження», позначені як такі, що максимізуються, потребують термінологічного й математичного узгодження: або перейменування відповідно до змісту шкали, або чіткої формалізації перетворення первинних дестимуляторів у стимулятори перед TOPSIS.

Система субіндексів, інтегральний індекс та восьмиквадрантна матриця потребують аналізу чутливості до ваг, нормування й форми агрегування; частки підприємств за рівнями інноваційного розвитку мають бути додатково емпірично обґрунтовані із зазначенням вибірки та джерел даних.

У макроекономічному й галузевому аналізі доцільно чіткіше розмежувати номінальну та реальну динаміку вартісних показників, врахувати інфляційний чинник та структурні розриви воєнного періоду.

Для розширення доказової бази результати сценарного ранжування доцільно додатково протестувати на фактичних даних конкретного девелоперського підприємства або портфеля проєктів і перевірити стійкість рейтингів за альтернативних параметрів.

Офіційний опонент Наталія ПАВЛЕНЧИК, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та менеджменту Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, надала позитивний відгук та висловила такі дискусійні положення:

Лінійно-еволюційну періодизацію індустріальної, постіндустріальної та цифрово-платформної стадій розвитку доцільно доповнити врахуванням співіснування технологічних укладів, інституційної інерції й нерівномірності

цифрової трансформації, а також чіткіше розкрити причинний механізм переходу від технологічної революції на макрорівні до вибору інноваційної стратегії конкретним підприємством.

Теза про комунікацію на економічній платформі «без посередників» потребує уточнення, оскільки платформа фактично трансформує традиційне посередництво в алгоритмічне; доцільно врахувати ризики інформаційної асиметрії, концентрації ринкової влади, lock-in, кіберзалежності та привласнення платформою частини створеної цінності.

У висновках до теоретичного розділу категоричні формулювання «доведено», «забезпечує» доцільно розмежувати з формулюваннями «узагальнено», «обґрунтовано», «запропоновано», «встановлено», оскільки відповідні положення не пройшли окремого емпіричного тестування.

Зіставлення номінальних показників за 2010–2024 роки доцільно доповнити постійними цінами, дефляторами, індексами фізичного обсягу та тестуванням структурних розривів, зокрема 2020 і 2022 років, із розмежуванням довоєнного, кризового та адаптаційного режимів.

Експертні процедури у другому і третьому розділах потребують чіткішого опису чисельності експертів, способу добору, стажу і сфер компетентності, процедури агрегування індивідуальних оцінок та показників міжекспертної узгодженості, зокрема коефіцієнта конкордації Кендалла або іншої перевірки надійності.

Критерії «інвестиційна потреба», «строк реалізації» та «ризик упровадження» у TOPSIS доцільно або визначити як мінімізовані, або перейменувати на «інвестиційну доступність», «оперативність реалізації» та «безпечність упровадження», оскільки фактично застосовується зворотне кодування.

Офіційний опонент Надія РЕЗНИК, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки Університету Григорія Сковороди в Переяславі, надала позитивний відгук та висловила такі дискусійні положення:

Історичний генезис інноваційного розвитку потребує чіткішого розмежування між філософськими передумовами суспільного розвитку та власне економічними теоріями інновацій; твердження про практичну відсутність інновацій у доіндустріальну епоху доцільно замінити характеристикою іншого механізму їх генерації, дифузії та інституційного закріплення.

При систематизації директив і регламентів ЄС доцільно застосувати критерії віднесення нормативного акта до елементів авторської моделі — прямий регуляторний вплив, інституційна передумова, стимулюючий чи обмежувальний ефект, часовий горизонт — щоб відокремити нормативно встановлений причинний зв'язок від експертної інтерпретації.

Структурно-логічну модель інноваційного відтворення доцільно доповнити явними зворотними зв'язками і петлями організаційного навчання, а також конкретизувати механізми трансляції від макроекономічної моделі інноваційного відтворення до управлінської моделі окремого девелоперського підприємства.

Для української практики Integrated Project Delivery слід розмежувати «повний контрактний IPD» і «часткову інтеграцію за принципами IPD» та визначити правові й організаційно-економічні умови їх реалізації з урахуванням цивільного і господарського права, публічних закупівель, професійної відповідальності, страхування, оподаткування і режиму доступу до BIM/CDE.

Нормування min-max відносно конкурентів робить інтегральний результат залежним від складу вибірки; для міжчасової зіставності доцільно протестувати фіксовані нормативні або цільові бенчмарки, робастне чи квантильне нормування та провести аналіз чутливості до складу референтної групи.

Цифрову трансформацію, IPD, індустріалізацію/модульне будівництво та greendevlopment доцільно розглядати не лише як взаємовиключні альтернативи, а й як потенційно комплементарні стратегічні пакети з урахуванням ресурсних обмежень і синергій.

У сценарній моделі фактично змінюються і ваги критеріїв, і бальні оцінки альтернатив, що створює ризик подвійного врахування сценарного пріоритету; доцільно або фіксувати матрицю результативності і варіювати лише ваги, або формально визначити сценарно залежні оцінки та провести аналіз чутливості, перевірку стійкості ранжування й емпіричну апробацію.

Наведені дискусійні положення і зауваження мають уточнювальний, методичний та рекомендаційний характер, не заперечують одержаних автором наукових результатів і не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційної роботи. Під час публічного захисту здобувач надав аргументовані відповіді на поставлені запитання та зауваження.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Олександру РОТОВУ ступінь доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент». Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова
разової спеціалізованої
вченої ради

Христина ЧУПРИНА

Підпис Чуприни Х. М. засвідчую
Вчений секретар
Вченої ради
Київського національного університету
будівництва і архітектури

Микола КЛИМЕНКО